

ทรงพระเจริญ
ถวายเกสรถวายกระหม่อม บข.เอกชน

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

Smart Life by **อย.**

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 ตุลาคม 2559-กรกฎาคม 2560

สวัสดีครับ พบกับ “Smart Life by อย.” ฉบับส่งท้ายปีเก่าและต้อนรับปีใหม่ พ.ศ. 2560 ขอส่งความสุขและความปรารถนาดีมายังสมาชิกผู้อ่าน “Smart Life by อย.” ขอให้ทุกท่านสุขภาพแข็งแรง มีความสุขความเจริญในหน้าที่การงาน คิดสิ่งใดสมความปรารถนาทุกประการนะครับ

มอบสุขภาพดีให้แก่กันกับภารกิจสำคัญของ อย. ในการสืบสานพระราชปณิธานพัฒนาคุณภาพมาตรฐานนมโรงเรียน โดยการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการผลิตตั้งแต่โรงงานจนถึงมือเด็ก ๆ ให้ได้เต็มนมที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ เพื่อการเติบโตที่สมวัยของเด็กไทยทุกคน...

ใกล้เทศกาลปีใหม่ หลายคนกำลังมองหากระเช้าของขวัญกันอยู่ใช่ไหมครับ บางครั้งเราอาจจะเป็นผู้มอบและผู้รับในคราวเดียวกัน ดังนั้น ต้องใส่ใจ... อ่านเลยครับกับเรื่องนี้ “มอบความสุขจากใจ ด้วย กระเช้าของขวัญปีใหม่ มีคุณภาพ” หากเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร สิ่งที่ต้องดู ชื่อหรือประเภทหรือชนิดของอาหาร , วันเดือนปีที่หมดอายุหรือควรบริโภคก่อนของอาหารแต่ละรายการ ที่บรรจุในกระเช้า ที่สำคัญ ขอให้เลือกผลิตภัณฑ์อาหารที่แสดงสัญลักษณ์โภชนาการ “ทางเลือกสุขภาพ (Healthier Choice)” เพื่อคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมต่อสุขภาพ ลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เช่น อ้วน เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ภาวะไตวายเรื้อรัง โรคหัวใจและหลอดเลือด หากเป็นผัก-ผลไม้ เน้นอ่อนต้อสดใหม่ เพื่อความสดชื่นทั้งผู้ให้และผู้รับนะครับ

พบกับเนื้อหาดี ๆ ที่ อย. ออกมาเตือนกันอยู่เสมอกับ “อาหารเสริมไม่ใช่ยา รักษาโรคไม่ได้” ย้าวน ๆ ไปด้วยความห่วงใย... ลมหนาวมาแล้วหลังจากร้อนถึงร้อนมากที่สุด ผ่านร้อนมาก็แล้ว ถึงคราวที่ผ่านหนาวกันบ้าง ได้สัมผัสอากาศหนาวเต็ม ๆ สักที ดูแลสุขภาพ เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ให้เหมาะกับผิว Do และ Don't อย่างไรดี ...แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าครับ

ภก.วีระชัย นลชัย
ผอ.กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ Smart Life by อย.

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ข่าวสารและการดำเนินงานต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
  2. เพื่อเผยแพร่กิจกรรมความเคลื่อนไหว รวมทั้งผลงานเด่นเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ
  3. เพื่อเป็นสื่อกลางให้แก่เครือข่ายงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในการถ่ายทอดประสบการณ์ และการดำเนินงาน
  4. เพื่อเผยแพร่สาระน่ารู้ รวมถึงแนวคิดที่น่าสนใจ
- เจ้าของ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ที่ปรึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา
รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

USNN ปรึกษา

ภก.วีระชัย นลชัย ผู้อำนวยการกองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค

กอง USNN ปรึกษา

นางสาวจิตรา เอื้อจิตรบำรุง
ภก.ศุภกาญจน์ โกศัย
นายบุญทิพย์ คงทอง
นางสุวนีย์ สุขแสนาน
นางผุสดี เวชพิพัฒน์
ภญ.ศิริกุล อ่าพันธ์
นายวัชรินทร์ เครือเนียม
นางสาวชนิดา เทียบโพธิ์

Contents

Smart Focus 3 – 5

อย. สืบสานพระราชปณิธาน พัฒนาคูณภาพมาตรฐานนมโรงเรียน

Smart Tech 6

ดาวบ์ไหลดคลิกจาก Facebook ง่าย ๆ
ไม่จ้อโปรแกรมช่วย

Smart Living 7 – 8

มอบความสุขจากใจ
ด้วย “กระเช้าของขวัญปีใหม่” มีคุณภาพ

Smart World 9

ติดเชื้อ HIV รักษาได้ ?

Smart Med. 10 – 11

อาหารเสริมไม่ใช่ยา รักษาโรคไม่ได้

Smart Tips 12

หนาวแล้ว...มาดูแลผิวกันเถอะ

Smart Network 13

“พลังประชาชน สร้างคนสุขภาพดี”

Smart Action 14–15

ภาพกิจกรรมของ อย.

Smart Health 16

น้ำบิณฑกอดข้า...อันตรายอย่างมองข้าม

นายวิษณุ โรจน์เรืองโร

นางสาวจุฬาลักษณ์ นิพนธ์แก้ว

นางสาวนันทิยา ถวายทรัพย์

สมเกียรติดี

กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

กระทรวงสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ : 0 2590 7114, 0 2590 7117 โทรสาร : 0 2591 8474

e-mail address : oryor@fda.moph.go.th

เว็บไซต์

สำนักงานกิจการโรฟิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

“ โรงงานนี้เป็นโรงงานตัวอย่าง และจะดำเนินการเป็นตัวอย่างสำหรับกสิกร และผู้สนใจในการผลิตนมในประเทศไทย โรงงานนี้เป็นแห่งแรกที่ทำขึ้นมาในเมืองไทย และก็เป็นที่น่าภูมิใจว่าเป็นคนไทยได้ออกแบบ และเป็นผู้สร้าง ขอให้ถือว่าโรงงานนี้ เป็นโรงงานตัวอย่าง ใครอยากได้ความรู้ ใครอยากจะทำกิจการโคนมให้สำเร็จ ให้ก้าวหน้า และเป็นประโยชน์ต่อตน ต่อเศรษฐกิจของบ้านเมือง ก็ให้มาดูกิจการได้ทุกเมื่อ...”

พระราชดำรัส พระราชทานเนื่องในพิธีเปิดโรงงานนมผง “สวนดุสิต”

ณ บริเวณสวนจิตรลดา

วันที่ 7 ธันวาคม 2512

อย. สืบสานพระราชปณิธาน พัฒนาคุณภาพมาตรฐานนมโรงเรียน

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีต่องานด้านสาธารณสุขและโภชนาการในการส่งเสริมการบริโภคนมของคนไทย ก่อเกิดโครงการส่วนพระองค์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากนมโค การทำฟาร์มโคนมและการแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมนมแบบครบวงจร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้น้อมนำพระราชดำริสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานนม โดยให้ความสำคัญกับนมโรงเรียนตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงมือผู้บริโภค เพื่อให้เด็กไทยได้ดื่มนมที่มีคุณภาพมาตรฐานและสุขภาพดี พระองค์ทรงตระหนักว่า นมมีคุณค่าทางอาหารสูงและเป็นประโยชน์ต่อร่างกายมนุษย์ จึงมีโครงการส่วนพระองค์

เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากนมนมโค สวนจิตรลดา หลายโครงการ โดยเมื่อปี 2505 ตั้งโรงโคนม สวนจิตรลดา ปี 2512 โรงนมผงสวนดุสิต ปี 2527 โรงนมเม็ดสวนดุสิต ปี 2530 โรงเนยแข็งสวนจิตรลดา และปี 2546 โรงนมยูเอชที สวนจิตรลดา และในปัจจุบันเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมได้รวมกลุ่มกันดำเนินการในรูปแบบของ

สหกรณ์ตามแนวพระราชดำริที่เกิดขึ้นหลายพื้นที่ทั่วประเทศไทย ทำให้ผลิตน้ำนมได้มากกว่าร้อยละ 85 ของผลผลิตทั้งประเทศ ส่งผลให้รัฐบาลและภาคเอกชนดำเนินการส่งเสริมการทำฟาร์มโคนมและเกิดการแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมนมครบวงจร และรณรงค์การบริโภคนมทั้งในภาคการศึกษาของรัฐและผู้บริโภคทั่วไป จนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้าน การส่งเสริมการเลี้ยงนมโค และการบริโภคนมของประชากร พระราชกรณียกิจของพระองค์ที่มีต่อกิจการโคนมไทยดังกล่าว จึงทรงได้รับการน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญาว่า “พระบิดาแห่งการโคนมไทย” ซึ่งรัฐบาลได้น้อมนำพระราชดำริมาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ในปี 2535 เพื่อแก้ปัญหาการขาดสารอาหาร และภาวะทุพโภชนาการในเด็ก ด้วยเห็นว่า เด็กควรจะได้ดื่มนมซึ่งเป็นอาหารธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์ และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง อันจะส่งผลให้พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กเป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ

อย. ให้ความสำคัญกับคุณภาพนมโรงเรียน โดยมีการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการผลิตทุกขั้นตอน โรงงานแปรรูปนมที่ดีจะต้องได้รับอนุญาตสถานที่ผลิตอาหาร และขึ้นทะเบียนตำรับอาหารจาก อย. มีการคัดเลือกน้ำนมดิบที่มีคุณภาพ ผลิตอย่างถูกสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี หรือจีเอ็มพี ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานของ อย. อย่างสม่ำเสมอ และควบคุมสายส่งในด้านสุขลักษณะ และการควบคุมอุณหภูมิของผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานจนถึงโรงเรียน นอกจากนี้ อย. ยังเฝ้าระวังสถานที่ผลิตนมโรงเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์จีเอ็มพี โดยตรวจประเมินสถานที่ผลิตร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) หากพบผลิตภัณฑ์นมโรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จะต้องปรับแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งสั่งงดการผลิต

ทั้งนี้ อย. ยังคงเดินหน้าสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ในการควบคุมคุณภาพนมโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีโครงการพัฒนาการกำกับดูแลความปลอดภัยนมโรงเรียนตลอดห่วงโซ่ และพัฒนาศักยภาพการตรวจประเมินสถานที่ผลิตนมโรงเรียนของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยจัดอบรมการตรวจประเมินสถานที่ผลิตนมทั้งชนิดพาสเจอร์ไรซ์และนมยูเอชทีให้แก่เจ้าหน้าที่ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เทคนิคการตรวจประเมินสถานที่ การกำกับดูแล ติดตาม

ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์นมโรงเรียน ให้ครอบคลุมกระบวนการทั้งระบบ ตั้งแต่ น้ำนมดิบ กระบวนการผลิต หรือการแปรรูป จนถึงมือผู้บริโภค เพื่อให้เด็กไทยได้ดื่มนมที่มีคุณภาพมาตรฐาน

ดาวน์โหลดคลิปจาก Facebook ง่าย ๆ ไม่จ้อโปรแกรมช่วย

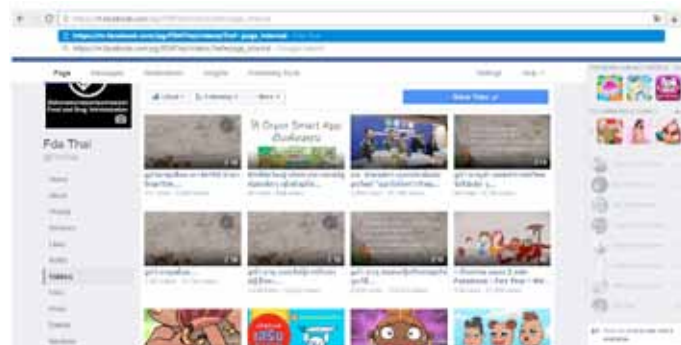
โดยปกติเวลาเราเข้าเฟซบุ๊กเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วเจอคลิปวิดีโอที่ถูกใจ ส่วนใหญ่เราจะทำอะไรไม่ได้ ได้แต่นั่งดูวนซ้ำไปอย่างเดียว แต่วันนี้เรามีทริคเล็ก ๆ น้อย ๆ ของการดาวน์โหลดคลิปที่ชื่นชอบเก็บไว้ โดยไม่ต้องใช้โปรแกรมใด ๆ ช่วยมาฝากกัน

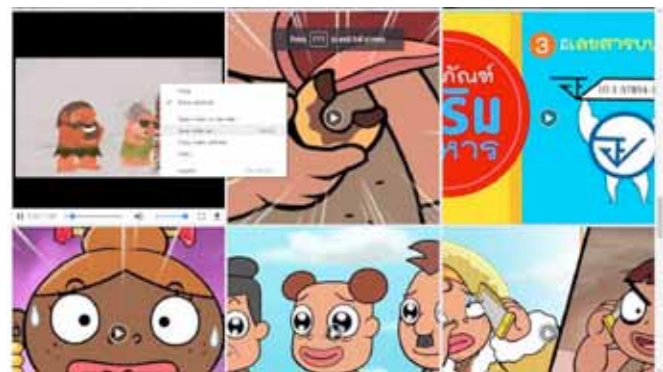
1. เริ่มต้นให้เข้าไปที่หน้าหลักของเพจ Facebook นั้น

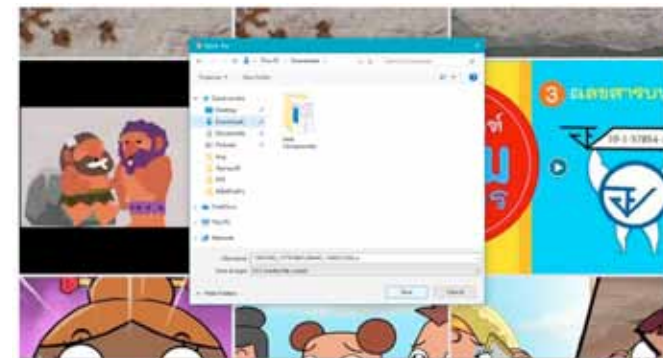
2. เลือกเมนู วิดีโอ

3. เปลี่ยนลิงค์ url จากเดิมที่เป็น <http://www>. ให้เปลี่ยนเป็น <http://m>. อธิบายง่าย ๆ ก็คือ ตัด www แล้วใส่ m แทน (โดยที่ตรงอื่นไม่ต้องแก้ไขใด ๆ)

4. กดเลือกไปที่ไฟล์วิดีโอที่ต้องการดาวน์โหลดให้วิดีโอนั้นเล่น จากนั้นคลิกขวา กด save video as...

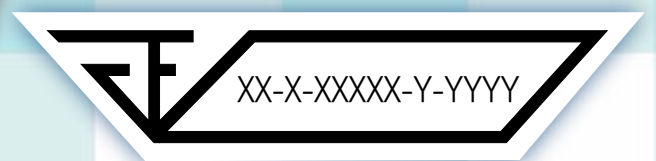

5. เลือกโฟลเดอร์ที่ใช้เก็บไฟล์วิดีโอ แล้วกด save เพียงเท่านี้ก็จะได้วิดีโอที่ต้องการ

อ้อ...อ้อ...อ้อ...แต่มีข้อเสีย คือ ความละเอียดของคลิปวิดีโอ จะไม่คมชัดเท่าไร ค่ะ

ฉบับหน้า จะเป็นเรื่องอะไร อย่าลืมติดตามนะคะ

ที่มา : www.beartai.com

มอบความสุขจากใจ ด้วย “กระเช้าของขวัญปีใหม่” มีคุณภาพ

“

เพื่อสุขภาพที่ดีของผู้รับ ควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหาร
ที่แสดงสัญลักษณ์โภชนาการ “ทางเลือกสุขภาพ (Healthier Choice)”
เพื่อให้ผู้รับได้รับโภชนาการที่มีคุณค่าทางโภชนาการ
เหมาะสมต่อสุขภาพ ลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)

”

พื่อใกล้เทศกาลปีใหม่ คน
ส่วนใหญ่มักจะหาซื้อของ
เพื่อมอบเป็นของขวัญให้แก่กัน “กระเช้า
ของขวัญปีใหม่” ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่นิยม

มอบให้กันในช่วงเวลาแห่งความสุขนี้ ซึ่ง
ส่วนใหญ่เรามักจะเห็นการนำผลิตภัณฑ์
อาหาร เช่น ขนม คุกกี้ นม ผลไม้กระป๋อง
หรือผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป ฯลฯ มา

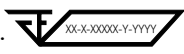
จัดเป็นกระเช้าของขวัญ
ที่ผ่านมา เรามักจะได้ยินข่าวเกี่ยวกับ
การได้รับกระเช้าของขวัญที่มีผลิตภัณฑ์
อาหารที่ไม่มีคุณภาพ ใกล้หมดอายุ

หรือหมดอายุแล้ว ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) จึงออกมาตรการควบคุมกระเช้าของขวัญที่มีผลิตภัณฑ์อาหารจัดรวมอยู่ในภาชนะเดียวกัน โดยมีการท่อนุ่ม ได้แก่ กระเช้าตะกร้า กล่อง ถุง หรือภาชนะใด ๆ ต้องแสดงข้อความภาษาไทยที่เห็นได้ชัดเจน อ่านได้ง่าย และข้อความต้องแสดงรายละเอียด ได้แก่

⇒ ชื่อ หรือประเภท หรือชนิดของอาหารแต่ละรายการที่บรรจุในกระเช้า

⇒ วันเดือนปีที่หมดอายุ หรือวันเดือนปีที่ควรบริโภคก่อน (BEST BEFORE) ของอาหารที่จัดรวมในภาชนะบรรจุ

⇒ ราคาสินค้าแต่ละรายการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เป็นผู้กำหนดให้แสดงรายละเอียดในส่วนนี้

ที่สำคัญ ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต หรือร้านค้าที่จะต้องตรวจสอบผลิตภัณฑ์อาหารต่าง ๆ ที่นำมาบรรจุด้วย โดยผลิตภัณฑ์อาหารทุกชนิดต้องได้รับอนุญาตจาก อย. ฉลากอาหารต้องแสดงข้อความภาษาไทยและรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ชื่ออาหาร เลขสารบบอาหาร 13 หลัก ในกรอบเครื่องหมาย อย. ชื่อที่ตั้งของผู้ผลิตหรือผู้แบ่งบรรจุสำหรับอาหารที่ผลิตในประเทศ ชื่อที่ตั้งของผู้นำเข้าและประเทศผู้ผลิตสำหรับอาหารนำเข้า

ปริมาณสุทธิ ส่วนประกอบที่สำคัญ วันเดือนและปีที่ผลิต หรือ วันเดือนและปีที่หมดอายุการบริโภค ซึ่งหากผู้บริโภคพบกระเช้าของขวัญที่แสดงฉลากไม่ถูกต้อง หรือผลิตภัณฑ์ไม่มีคุณภาพ หรือหมดอายุสามารถร้องเรียนได้ที่ สายด่วน อย. โทร. 1556

อย่างไรก็ตาม เพื่อสุขภาพที่ดีของผู้รับ ควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหารที่แสดงสัญลักษณ์โภชนาการ “ทางเลือกสุขภาพ (Healthier Choice)” เพื่อให้ผู้รับได้บริโภคผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมต่อสุขภาพ ลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เช่น อ้วน เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ภาวะไตเรื้อรัง โรคหัวใจ และหลอดเลือด ฯลฯ ซึ่งขณะนี้ผลิตภัณฑ์

ที่ได้รับการรับรองสัญลักษณ์โภชนาการจากมูลนิธิส่งเสริมโภชนาการ สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล เรียบร้อยแล้ว จำนวน 4 กลุ่มอาหาร ได้แก่ เครื่องดื่ม 153 ผลิตภัณฑ์ เครื่องปรุงรส 6 ผลิตภัณฑ์ อาหารกึ่งสำเร็จรูป (บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป) 3 ผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์นม 38 ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งหมด 200 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้บริโภคสามารถหาซื้อผลิตภัณฑ์ที่แสดงสัญลักษณ์ดังกล่าวได้ตาม ซูเปอร์มาร์เก็ต ห้างสรรพสินค้า ร้านค้าเพื่อสุขภาพ และร้านค้าทั่วไป

ส่วนใครที่เลือก “กระเช้าผักผลไม้” มอบให้เป็นของขวัญปีใหม่ ขอให้เลือกผักหรือผลไม้ที่อยู่ในสภาพสด ใหม่ สะอาด ไม่มีลักษณะแข็งหรือกรอบจนเกินไป ไม่มีกลิ่นฉุนแสบจมูก ไม่เหี่ยวเฉา ไม่มีร่องรอยช้ำ ไม่มีเชื้อรา ไม่มีสีผิดจากธรรมชาติ เป็นต้น

การมอบกระเช้าของขวัญที่มีคุณภาพ ปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กันในช่วงเทศกาลปีใหม่ ไม่เพียงแต่จะสร้างความสุข ความพึงพอใจให้แก่ผู้รับแล้ว แต่ยังเป็นการมอบสุขภาพที่ดีเพื่อต้อนรับปีใหม่อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง :

- Factsheet เรื่อง อ่านฉลากกระเช้าปีใหม่... สุขใจผู้ให้ ปลอดภัยผู้รับ โดย กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เข้าถึงได้จาก http://db.oryor.com/databank/data/printing//541215_Factsheet_อ่านฉลากกระเช้าปีใหม่_สุขใจผู้ให้_ปลอดภัยผู้รับ_798.pdf
- ข่าวประชาสัมพันธ์ เรื่อง อย. แนะนำผู้บริโภค รับปีใหม่ เลือกซื้อกระเช้าหรือจัดกระเช้าด้วยผลิตภัณฑ์อาหารที่มีสัญลักษณ์ “Healthier Choice” เพื่อผู้รับได้บริโภคอาหารที่เหมาะสมต่อสุขภาพ ห่างไกลโรค NCDs ข่าวแจก 15 / ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดย กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

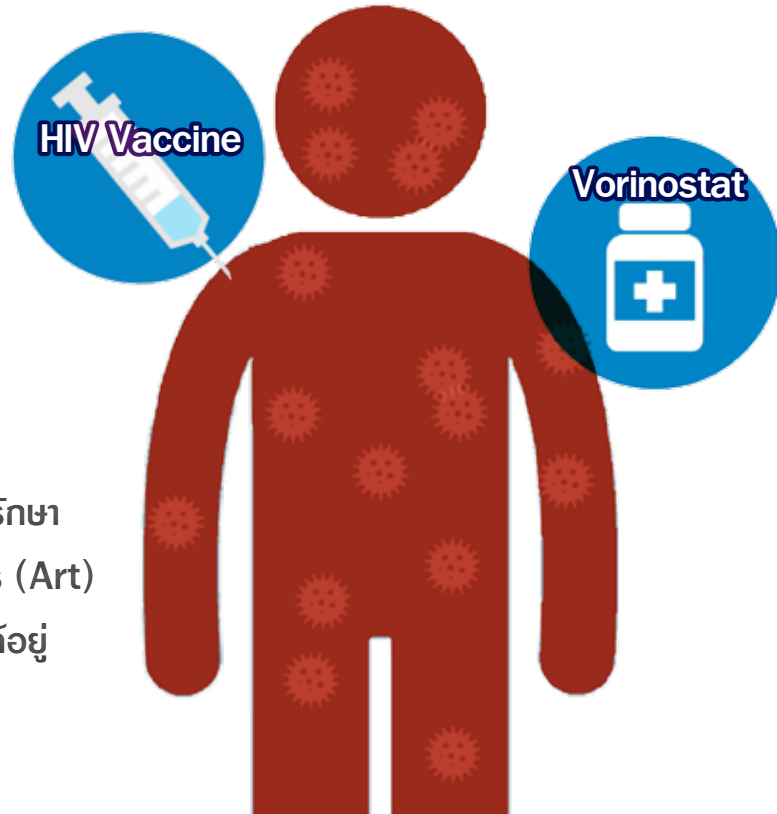

ติดเชื้อ HIV รักษาได้ ?

“

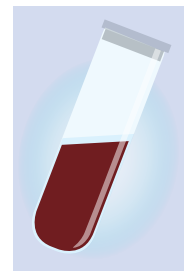
วิธีการรักษาแบบใหม่นี้ จะช่วยปิดจุดอ่อนของการรักษาแบบปัจจุบันที่เรียกว่า Anti-retroviral therapies (Art) ซึ่งสามารถรักษาได้เฉพาะเซลล์ติดเชื้อที่ยังทำงานได้อยู่ โดยไม่สามารถตรวจจับและรักษาเซลล์ติดเชื้อที่หยุดการเติบโตแล้วได้

”

ถ้าจะให้กล่าวถึงโรคติดต่อที่สร้างความหวาดผวาทไปทั่วโลกแล้วคงหนีไม่พ้น การติดเชื้อ HIV ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่า หากใครเป็นแล้วไม่หายตายลูกเดียว แต่ข่าวดีก็คือ ณ เวลานี้ ทีมนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วประเทศ อังกฤษ ได้แก่ Oxford, Cambridge, Imperial College London, University College London และ King's College London ได้ร่วมกันค้นคว้าและวิจัยวิธีใหม่ในการรักษาการติดเชื้อ HIV และพบว่าผลการรักษาเป็นที่น่าพอใจ จึงทำให้มีความหวังว่าในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า เราอาจจะมีโอกาสหายขาดจากโรคนี้

โดยการรักษารูปแบบใหม่นี้จะมีการฉีดวัคซีน เพื่อให้ร่างกายสามารถแยกและกำจัดเซลล์ที่ติดเชื้อ HIV ออกจากร่างกายได้ จากนั้นผู้ป่วยจะได้รับยา ชื่อ Vorinostat เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบภูมิคุ้มกันในการตรวจจับและทำลายเซลล์ติดเชื้อดังกล่าว วิธีการรักษาแบบใหม่นี้จะช่วยปิดจุดอ่อนของการรักษาแบบปัจจุบันที่เรียกว่า Anti-retroviral therapies (Art) ซึ่งสามารถรักษาได้เฉพาะเซลล์ติดเชื้อที่ยังทำงานได้อยู่ โดยไม่สามารถตรวจจับและรักษาเซลล์ติดเชื้อที่หยุดการเติบโตแล้วได้

จากการวิจัยล่าสุดพบว่า ผลการตรวจเลือดของผู้ที่เข้ารับการรักษาแบบใหม่นั้นไม่พบเชื้อไวรัส HIV เลย

ซึ่งถือว่าเป็นสัญญาณที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม ณ ปัจจุบันยังไม่มีมีการนำวิธีการรักษาแบบใหม่นี้ออกมาใช้อย่างเป็นทางการ และยังคงต้องทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม เรา ๆ ท่าน ๆ ก็ได้แต่หวังว่าการรักษาแบบใหม่นี้จะเป็นก้าวที่ยิ่งใหญ่ของการพัฒนาในวงการแพทย์ต่อไป

Reference : www.thetimes.co.uk, www.telegraph.co.uk

อาหารเสริมไม่ใช่ยา รักษาโรคไม่ได้

“

สำหรับคนที่ป่วยเป็นโรคและมีการใช้ยาต่าง ๆ เป็นประจำ ควรนำผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ไปปรึกษาแพทย์ผู้ทำการรักษา หรือเภสัชกร ว่าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจะมีปฏิกิริยากับโรค หรือยาที่รับประทานอยู่ประจำหรือไม่

”

คือ เลข 13 หลัก ในกรอบเครื่องหมาย ออย. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ขึ้นทะเบียนกับ ออย. หรือที่เรียกกันโดยทั่ว ๆ ไปว่า ผ่านออย. มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นอาหาร สารที่อยู่ในผลิตภัณฑ์จึงมีปริมาณน้อย ไม่ได้มีผลถึงการรักษาโรค

แต่เพื่อกระตุ้นให้เกิดการซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์ จึงมีการโฆษณาเพื่อกล่าวอ้างสรรพคุณ

อาหารเสริมจำเป็นจริงหรือ

ร่างกายของมนุษย์เราไม่สามารถผลิตสารอาหารที่จำเป็นได้ทุกอย่าง เราสามารถทดแทนการขาดสารอาหารจำเป็นบางตัวได้ด้วยการรับประทาน ซึ่งได้มาจากพืชและสัตว์ หากสามารถรับประทานอาหารในแต่ละวันได้ครบถ้วนทั้ง 5 หมู่ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารก็คงไม่มีความจำเป็น แต่หากไม่สามารถรับประทานอาหารได้ครบ เช่นกรณีที่เป็นคนไม่รับประทานผัก ผลไม้ การรับประทานผลิตภัณฑ์เสริมอาหารก็อาจมีความจำเป็น เช่นเดียวกับผู้ป่วยบางรายที่ต้องการสารอาหารบางชนิดมากเป็นพิเศษ โดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญดูแล

กลุ่มเป้าหมายของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร กลุ่มใหญ่กลุ่มหนึ่งคือ ผู้ที่เจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจ หรือกลุ่มที่สัมพันธ์กับการรักษา เช่น ผู้ป่วยมะเร็ง

ปัจจุบันรูปแบบการใช้ชีวิตในสังคมไม่เอื้อให้มีเวลาว่างเพียงพอสำหรับการพักผ่อนอย่างเพียงพอ ฯลฯ คนที่อยากมีสุขภาพแข็งแรง และต้องการซื้อสุขภาพด้วยเงิน จึงนึกถึงผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร หรืออาหารเสริม ซึ่งผู้ขายก็มักจะใช้เทคนิคทางการตลาดและการโฆษณากระตุ้นให้เกิดการซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ซึ่งเทคโนโลยีและการสื่อสารทำให้เกิดการกระจายข้อมูลโฆษณาได้อย่างรวดเร็วยากต่อการควบคุม เช่น การเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ ฯลฯ ข้อมูลที่ได้จากโฆษณาทั้งจากสื่อ จากการขายตรง และจากการบอกต่อ ทำให้มีคนพูดติดปากเรียกผลิตภัณฑ์เสริมอาหารว่าเป็นยา Smart Med. ฉบับนี้ เราจะมาเจาะลึกกันค่ะว่า แบบไหนที่เป็นยาจริง ๆ แบบไหนที่ไม่ใช่ยา และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร จริง ๆ คืออะไรกันแน่

อาหารเสริมไม่ใช่ยา ไม่มีทางที่จะรักษาโรคได้

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร หรืออาหารเสริม หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่รับประทานสำหรับคนทั่วไปที่มีสุขภาพปกติ (ไม่ใช่สำหรับคนป่วย) นอกเหนือจากการรับประทานอาหารหลัก 5 หมู่ เช่น โสมสกัดแคปซูล รำข้าวสาลีชนิดเม็ด น้ำมันปลาแคปซูล โยอาหารอัดเม็ด โยอาหารผงสำหรับชงหรือโรยอาหาร แปะกัวยสกัดแคปซูล เป็นต้น

โดยจะดูว่าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารนั้น ๆ ผ่านการขึ้นทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (ออย.) หรือไม่ สามารถสังเกตได้จาก เลขสารบบอาหาร

หรืออัมพาต มักจะตกเป็นเหยื่อของโฆษณาผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร บางรายถึงขั้นหยุดการรักษาปกติ เพราะเชื่อว่าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสามารถรักษาโรคได้ และเกิดผลรุนแรงจนเสียชีวิตในที่สุด สำหรับคนที่ป่วยเป็นโรคและมีการใช้ยาต่าง ๆ เป็นประจำ ควรนำผลิตภัณฑ์เสริมอาหารไปปรึกษาแพทย์ผู้ทำการรักษา หรือเภสัชกร ว่าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจะมีปฏิกริยากับโรคหรือยาที่รับประทานอยู่ประจำหรือไม่ หากไม่มีก็สามารถรับประทานได้ แต่ไม่ควรหยุดรับประทานยาที่รักษาโรคนั้น ๆ

อาหารเสริมมีอันตรายหรือไม่

หลายคนเข้าใจผิดว่าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารทำมาจาก “ธรรมชาติ” ไม่น่าจะมีพิษหรือผลข้างเคียง แต่ในความเป็นจริงทุกสิ่งในโลกล้วนมี 2 ด้าน มีประโยชน์และมีโทษ เช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์ยา ไม่มียาตัวไหนที่ไม่มีผลข้างเคียง ดังนั้น ก่อนที่จะเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารใด ๆ ต้องอ่านฉลากคำเตือนให้ดี ซึ่งหากคุณใช้แล้วเกิดอันตราย ก็ต้องใช้เวลามากกว่าจะเอาผิดกับผู้ผลิตได้ ป้องกันก่อนต้องมาแก้ไข ดีกว่าเกิดอันตรายแล้วมาหาทางออกทีหลัง

ยาหน้าตาเป็นยังไง

ผลิตภัณฑ์ยา หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการบรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค โดยผลิตภัณฑ์ที่จะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นยาต้องมีผลการวิจัยจำนวนมาก และงานวิจัยนั้น ๆ ต้องมีกระบวนการวิจัยที่ดี น่าเชื่อถือ ทั้งนี้สามารถดูว่าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ เป็นยาหรือไม่โดยสังเกตได้จากเลขทะเบียนยา

เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ยากับผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

⇒ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารส่วนใหญ่ไม่มีงานวิจัย หรือถ้ามีงานวิจัยก็ยังไม่มีการสรุปที่ชัดเจน บางผลิตภัณฑ์หยิบงานวิจัยเพียง 2-3 ชิ้นมาอ้างอิง ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ยามีงานวิจัยจำนวนมากรองรับข้อบ่งใช้ของยาตัวนั้น

⇒ ผลิตภัณฑ์ยาให้ผลการรักษาตามข้อบ่งใช้ ส่วนผลิตภัณฑ์เสริมอาหารไม่สามารถรักษาโรคได้ แต่ผู้ประกอบการใช้การโฆษณาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์เท่านั้น แต่ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไม่ได้ให้ผลการรักษาตามที่ได้โฆษณา

⇒ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ข้างกล่องจะระบุ เลขสารบบอาหาร 13 หลัก แต่ผลิตภัณฑ์ยาที่ข้างกล่องจะระบุเลขทะเบียนยา

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ผลิตภัณฑ์ยา
ไม่มีงานวิจัย หรือถ้ามีงานวิจัยก็ยังไม่มีการสรุปที่ชัดเจน	มีงานวิจัยจำนวนมากรองรับ
รักษาโรคไม่ได้	ใช้เพื่อรักษาโรค
เลขสารบบอาหาร 13 หลัก 	เลขทะเบียนตำรับยา ทะเบียนยาเลขที่ 1A 999/46

ช่วยกันเป็นหูเป็นตา เพื่อไม่ให้คนอื่นตกเป็นเหยื่อ

หากพบเห็นการอวดอ้างสรรพคุณผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเกินจริง ไม่ว่าจะช่องทางไหน สื่อไหน หรือจากการขายตรง สามารถแจ้งร้องเรียนมายังสายด่วน ออย. 1556 หรือ 1556@fda.moph.go.th หรือร้องเรียนผ่าน Oryor Smart Application หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้ตรวจสอบดำเนินการตามกฎหมาย และช่วยกันจัดโฆษณาที่เกินจริงให้ลดลง

อย่างไรก็ตามโฆษณาเกินจริงไม่มีทางหมดไปจากโลก เพราะโฆษณาเป็นเครื่องมือหลักที่ผู้ขายใช้กระตุ้นให้เกิดการซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์ ดังนั้นหน้าที่ของเราในฐานะผู้บริโภคคือต้องรู้เท่าทันโฆษณา โดยก่อนที่จะเชื่อโฆษณาคควรจะต้องตั้งคำถามว่าใครเป็นเจ้าของสื่อ สื่อนั้นหวังผลทำให้เราเชื่อหรือทำอะไร อาจเพื่อหวังผลกำไร แล้วค่อยตัดสินใจว่า สื่อที่รับอยู่นี้ “น่าเชื่อถือแค่ไหน” และที่สำคัญคือ ท่องให้ขึ้นใจว่า ถ้าข้างกล่องผลิตภัณฑ์ระบุว่าเป็น เลข ออย. ผลิตภัณฑ์นั้นเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหารแน่นอน เพราะฉะนั้นผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ไม่มีทางรักษาโรคได้

อ้างอิง

- พระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510
- พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522
- ภญ.อัมพร จันทราภรณ์กุล. ชั่งใจสักนิด ก่อนคิดกินอาหารเสริม. นิตยสาร Health Today. [ออนไลน์]. สืบค้น วันที่ 3 ตุลาคม 2559 ที่ URL <http://www.bartergroups.biz/index.php-lay=show&ac=article&id=5368387.htm>
- กสทช. “รู้เท่าทันสื่อ” คืออะไร. [ออนไลน์]. สืบค้น วันที่ 5 ตุลาคม 2559 ที่ URL <http://bcp.nbtc.go.th/knowledge/detail/306>
- มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค. ผู้บริโภคเต็มขั้นต้องรู้ทันสื่อ. [ออนไลน์]. สืบค้น วันที่ 5 ตุลาคม 2559 ที่ URL <http://consumerthai.org/2014-09-26-22-26-49/444-ผู้บริโภคเต็มขั้นต้องรู้ทันสื่อ.html1/3>

หนาวแล้ว... มาดูแลผิวกับคณะ

Smart Tips
โดย มณี ศรีทยก

“ ควรดื่มน้ำมาก ๆ
อย่างน้อยวันละ 10-12 แก้ว
เพราะการดื่มน้ำจะช่วยให้ความชุ่มชื้น
แก่ร่างกายและผิว ”

เมื่อลมหนาวมาเยือน ความชุ่มชื้นของผิวต้องสูญเสียไป จึงทำให้ผิวแห้งกร้าน และแตกได้ง่าย Smart Tips ฉบับนี้ จึงขอเอาใจใส่คุณสาว ๆ ด้วยเคล็ดลับดี ๆ ดูแลผิวในช่วงหน้าหนาว ไปดูกันเลย...

- * ควรอาบน้ำด้วยน้ำอุณหภูมิปกติ เพราะการอาบน้ำร้อน น้ำอุ่นจัด จะทำให้ความร้อนดึงน้ำออกไปจากผิว ทำให้ผิวแห้ง
- * เลือกใช้สบู่ที่ให้ความชุ่มชื้นกับผิว
- * ทาผลิตภัณฑ์ที่ให้ความชุ่มชื้นกับผิว หรือครีมบำรุงผิว หลังอาบน้ำทันที
- * ควรทาครีมกันแดด ถึงแม้จะอากาศหนาวเย็น แต่แสงแดดก็ยังคง

ร้อนแรงเหมือนเดิม

* หมั่นทาลิปสติกหรือผลิตภัณฑ์ให้ความชุ่มชื้นกับริมฝีปาก เพราะอากาศหนาว จะทำให้ริมฝีปากแห้งและแตกได้

* หลีกเลี่ยงการขัดลอกผิว เพราะในช่วงหน้าหนาวผิวจะแห้งมาก และจะไวต่อการระคายเคืองมากขึ้น

* ควรดื่มน้ำมาก ๆ อย่างน้อยวันละ 10-12 แก้ว เพราะการดื่มน้ำจะช่วยให้ความชุ่มชื้นแก่ร่างกายและผิวได้

และหากอากาศหนาวจัด จะสวมถุงมือถุงเท้าด้วยก็ดีค่ะ เพราะจะช่วยให้มือและเท้าเราไม่แห้งกร้าน และช่วยเพิ่มความอบอุ่นให้แก่ร่างกายด้วยค่ะ

ที่มา : <http://haamor.com/th/เคล็ดลับดูแลผิวในหน้าหนาว/>

กิจกรรมร่วมสนุก “ แฮะ & แซร์ ”

ออย. ขวนคุณร่วมสนุกกับกิจกรรม “แฮะ & แซร์”

กติกาการร่วมสนุก เพียงแค่คุณถ่ายรูปคู่กับวารสาร Smart Life by ออย.

พร้อมติดแฮชแทค #SmartLifebyออย. แล้ว Tag มาที่ IG : fdathai

รูปไหนโพสต์ทำโดนใจกรรมการ รับไปเลย !! กระเป๋าคาดิไซน์สุดเท่ จำนวน 5 ท่าน

ท่านละ 1 รางวัล ร่วมสนุกได้ตั้งแต่วันที่ 31 ม.ค. 60 และติดตามรายชื่อผู้โชคดี

ได้ทาง IG : fdathai อย่าลืม... ส่งมาร่วมสนุกกันเยอะ ๆ นะจ๊ะ

“พลังประชาชน สร้างคนสุขภาพดี”

Smart Network
โดย สุชาดา ถานอมชู กลุ่มพัฒนาเครือข่าย

“

คณะทำงานภาคประชาชน ทำหน้าที่ร่วมพิจารณา ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน
คุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ติดตามความก้าวหน้าหรือตรวจสอบผลการดำเนินงาน
และร่วมดำเนินงานกับ อย. เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของ อย.

”

จากนโยบายรัฐบาลที่มุ่งบริหารราชการแผ่นดินตามหลักธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good government) เพื่อให้ส่วนราชการมีการบริหารราชการที่เปิดเผย โปร่งใส โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจร่วมแสดงทัศนะร่วมเสนอปัญหา หรือร่วมคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) จึงได้ดำเนินโครงการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ

ดำเนินงานของ อย. โดยในปีนี้ได้ก้าวเข้าสู่ปีที่ 10 แล้ว เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการสร้างช่องทางการทำงานแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย กลุ่มผู้ประกอบการ องค์กรผู้บริโภค องค์กรวิชาชีพ สื่อมวลชน ภาควิชาการ/การศึกษา และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยการแต่งตั้งเป็นคณะทำงานภาคประชาชนทำหน้าที่ร่วมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเพื่อพัฒนาการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ติดตามความก้าวหน้าหรือตรวจสอบผลการดำเนินงาน และร่วมดำเนินงานกับ

อย. เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของ อย. ที่ผ่านมามีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ การประชุม การอบรมสัมมนา การศึกษาดูงาน และนำสื่อความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพไปเผยแพร่ให้แก่องค์กรเครือข่ายของคณะทำงานฯ

**พิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมถวายพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช**

นพ.วันชัย สัตยาวุฒิพงศ์ เลขาธิการฯ นำคณะผู้บริหาร
ข้าราชการ และ เจ้าหน้าที่ อย. บำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรม
ถวายพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดช ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการอาหาร
และยา อาคาร 4 ชั้น 6 ตึก อย. กระทรวงสาธารณสุข
จ.นนทบุรี เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2559

ครบรอบ 98 ปี วันคล้ายวันสถาปนากระทรวงสาธารณสุข ประจำปี 2559

ศ.คลินิก เกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วยผู้บริหารระดับสูง ข้าราชการ และ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข วางพานพุ่มถวายสักการะ พระอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร เนื่องในโอกาสครบรอบ 98 ปี วันคล้ายวันสถาปนากระทรวงสาธารณสุข ณ บริเวณลานพระอนุสาวรีย์ฯ หน้าอาคารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จ.นนทบุรี เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2559

การประชุมชี้แจง เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์วัตถุอันตราย ปังบประมาณ พ.ศ. 2560

นพ.วันชัย สัตยาวุฒิพงศ์ เลขาธิการฯ ออย. เป็นประธานเปิดการประชุมชี้แจง เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ปังบประมาณ พ.ศ. 2560 ณ โรงแรมริชมอนด์ จ.นนทบุรี เมื่อวันที่ 29-30 พฤศจิกายน 2559

น้ำมันทอดซ้ำ...อันตรายอย่ามองข้าม

หลีกเลี่ยง
การใช้น้ำมัน
ที่ผ่านการใช้แล้ว

หมั่น
กรองกากอาหาร
หลังการทอดอาหาร

ไม่ใช่
น้ำมันที่มักสิ้นเหมัน

การใช้น้ำมันเก่าซ้ำ
และเติมน้ำมันใหม่
ผสมลงไป

เปลี่ยนน้ำมัน
ทอดอาหารบ่อยขึ้น

ควรทอดอาหาร
ครั้งละไม่มาก

ใช้อย่างไร....ปลอดภัยทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย

สังเกตก่อนซื้อ.... หลีกเลี่ยงน้ำมันทอดซ้ำ
กลิ่นเหม็นหืน หนึ่ยวข้น สีดำ เกิดฟอง เกิดควันมากขณะทอด